

Evaluering av fagfornyelsen i fag, delrapport 2

Livsmestring inkludert i de fleste fag

Livsmestring inkluderes i de fleste klasserom og på fagenes premisser, men lærerne synes begrepet er vagt. Denne rapporten bidrar til økt kunnskap om læreplanmålet livsmestring, og diskuterer om inkludering av livsmestring i læreplanen fører til ønskede praksisendringer.

RAPPORT | SIST ENDRET: 08.06.2023

Rapporten:

[Last ned rapporten hos UiO \(PDF\)](#)

Forfatter:

Lisbeth M. Brevik mfl.

ISBN:

978-82-692498-5-9 (Nettutgave)

Utgiver:

Universitetet i Oslo

År:

2023

Evalueringen av Fagfornyelsen (EVAFF)

Alle skolene tok i bruk nye læreplaner fra høsten 2020. Parallelt gjennomfører vi en evaluering av arbeidet med å utvikle læreplanene og hvordan de brukes i skolen. Evalueringen pågår frem til 2025.

[Les mer om evaluering av Fagfornyelsen.](#)

Hovedfunn

- Livsmestring inkluderes i de fleste klasserom og på fagenes premisser.
- Lærerne knytter livsmestring til fem temaer, men synes begrepet er vagt.
- Elevene opplever omsorg og inkludering fra lærerne, guttene noe oftere enn jentene.
- Det er viktig å utvikle felles fortolking.

Livsmestring inkluderes i de fleste klasserom og på fagenes premisser

Livsmestring inkluderes i de fleste klasserom, men bare i liten eller noen grad. Rapporten identifiserer tre ulike måter å jobbe med livsmestring på i klasserommet:

1. livsmestring som tematisering gjennom faglig innhold
2. livsmestring som elevenes egen mestring i faget
3. arbeid med et inkluderende læringsmiljø som forutsetning for elevenes livsmestring

Livsmestring ser ikke ut til å kun være undervist som et tverrfaglig tema, men i høyeste grad som fagspesifikk livsmestring, der elevene jevnlig og over tid jobber med livsmestring som en del av den faglige kompetansen.

Lærerne knytter livsmestring til fem tema, men synes begrepet er vagt

Lærerne knytter fem ulike tema til livsmestring, hvor av to av dem er direkte knyttet til pandemibarnas psykiske helse og relasjoner til lærer og medelever. Lærerne nevner også danning og samfunnsdeltakelse, samt elevenes mestring og strategier i fagene. Forskerne identifiserer i tillegg det de kaller digital livsmestring, som knytter til elevenes psykiske helse og relasjoner på digitale flater. Til tross for at lærerne opplever begrepet livsmestring som vagt i læreplanen, benytter de anledningen underveis når livsmestringsrelevante temaer dukker opp.

Elevene opplever omsorg og inkludering fra lærerne, guttene noe oftere enn jentene

Gjennom 1006 elevsvar forteller de fleste 8. klassingene at lærerne bryr seg om dem ofte eller alltid, respekterer deres ideer og gir personlig støtte. De opplever omsorg og inkludering fra lærerne, guttene noe oftere enn jentene. Et klassemiljø der elevene føler seg sett og kan uttrykke meninger og følelser er viktig i forbindelse med psykisk helse og elevenes mestring av eget liv. Mange av pandemibarna sliter med psykiske uhelse. Resultatene i EDUCATE viser likevel at lærerne skaper gode forutsetninger for elevenes livsmestring og psykiske helse i de sju fagene som er undersøkt.

Viktig å utvikle felles fortolking

Læreres implementering av livsmestring i klasserommet innebærer komplekse avveininger for alle involverte og kan gjøres på ulike måter. Det er en utfordring å komme fram til en felles fortolkning av livsmestring og forberede kollegiet på livsmestring som et mangfoldig konsept. Forskerne konkluderer med at «lærerne anerkjenner betydningen av fagspesifikk livsmestring, men at de trenger støtte for å kunne knytte disse praksisene tydeligere til elevenes mestring av eget liv og dermed gjøre livsmestringsundervisningen relevant for elevene – og kunne se fag og liv i sammenheng».